

Normativa legal en l'àmbit de l'educació física i l'esport

El creixent interès públic pel fenomen esportiu i la forta incidència de les activitats esportives en la salut i la seguretat de les persones que les practiquen fa necessària una regulació de l'exercici de les professions de l'esport. Encara més en un món com l'esportiu, en el qual, malgrat que hi concorren nombroses titulacions de naturalesa diversa, l'exercici de les activitats professionals sovint és assumit per persones sense una formació mínima específica.

Motius i objectius de la llei

No es pot ocultar que la delimitació d'àmbits professionals i el condicionament d'aquests a l'obtenció de títols determinats constitueixen en totes les àrees socials, no només en l'esport, una tasca complexa i conflictiva, tal com reconeixen constantment els tribunals de justícia i la mateixa doctrina científica. La delimitació de l'àmbit de cada professió implica gairebé sempre un conflicte amb l'àmbit propi d'altres professions que s'hi relacionen. De la mateixa manera, en general, l'habilitació per a l'exercici professional d'una titulació acadèmica determinada genera conflicte amb altres titulacions afins.

A més de les dificultats esmentades, és evident que el concepte de professió ha estat desenvolupat fonamentalment des de la sociologia, d'acord amb una sèrie de pressupòsits i circumstàncies que han anat evolucionant al llarg del temps. Hi ha una gran confusió a l'hora d'identificar professions i, d'aquesta dificultat, no se n'escapa, evidentment, el món de l'esport, en el qual també sovint es confonen les professions amb les titulacions i amb els llocs de treball.

En desplegament del Reial decret 1128/2003, del 5 de setembre, pel qual es crea el Catàleg nacional de qualificacions professionals, modificat pel Reial decret 1416/2005, del 25 de novembre, s'estableixen les qualificacions professionals de la família professional d'activitats físiques i esportives. Aquestes qualificacions han de ser el referent per a l'elaboració dels nous títols de formació professional —en desplegament de l'article 39 de la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'educació— i de les titulacions corresponents als ensenyaments esportius, d'acord amb el que estableix l'article 64 de la mateixa Llei orgànica 2/2006.

Aquesta llei parteix d'una situació preocupant pel que fa a l'exercici de les professions de l'esport a Catalunya, ja que hi ha persones que, sense un mínim de coneixements i sense titulació de cap mena, presten serveis professionals amb risc per a la salut i la seguretat d'altres persones. Això explica clarament que el Parlament ordenés al Govern d'elaborar una llei de regulació de l'activitat professional de l'esport, com també va quedar manifestat en la Llei orgànica 7/2006, del 21 de novembre, de protecció de la salut i de lluita contra el dopatge en l'esport. Cal donar resposta a una necessitat social de manera que, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les diverses activitats professionals en l'esport a Catalunya siguin exercides per persones amb una mínima formació en el camp respectiu. Per descomptat, també la qualitat del sistema esportiu català depèn en bona mesura d'aquest procés

d'incorporació progressiva de professionals degudament qualificats.

El text articulat regula els aspectes bàsics de l'exercici d'algunes —no de totes— de les professions pròpies de l'àmbit de l'esport, determina les competències necessàries per a exercir-les; estableix expressament quines són aquestes professions i la forma d'acreditació d'aquestes competències, i concreta les titulacions necessàries. Aquesta llei només és aplicable a l'exercici professional en l'àmbit territorial de Catalunya, encara que no tot l'exercici professional a Catalunya hi queda subjecte. No sembla raonable que l'exercici de la professió dels entrenadors professionals d'equips esportius o d'esportistes que no pertanyen a Catalunya però que hi disputen competicions estatals i internacionals s'hagi de sotmetre als preceptes d'aquesta llei.

La regulació que conté la llei concep l'esport en un sentit molt ampli i aborda el fenomen esportiu en totes les seves manifestacions. El sistema esportiu a Catalunya es compon de subsistemes de característiques molt heterogènies. Per això, aquesta Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5123 – 2.5.2008 34363 Disposicions llei no se circumscriu només als àmbits de l'espectacle, de l'alta competició o de la competició federada, sinó que intenta abraçar les diverses dimensions de l'esport. La pràctica esportiva també respon a la demanda d'un sector important de la població de Catalunya que hi veu un instrument per al lleure, per a la recreació o per a l'adopció d'un estil de vida sana. Aquestes altres dimensions de l'esport també originen un nombre considerable de professions, i aquesta llei també ho relecteix. Així, les professions que s'hi regulen abracen els àmbits educatiu, recreatiu, competitiu i de la gestió esportiva, a cadascun dels quals s'ha reconegut una professió.

La llei aborda la professió pròpia de l'ensenyament de l'educació física en tots els cicles, les etapes, els graus, els cursos i els nivells en què s'organitza el sistema educatiu. En aquest àmbit, la llei reconeix i regula la professió de professor o professora d'educació física, la qual compta amb una gran tradició però, no obstant això, fins avui no ha tingut el reconeixement adequat. I tot això en el marc de la legislació bàsica dictada per l'Estat amb aquesta finalitat.

L'àmbit de l'esport de competició és un altre dels sectors bàsics de demanda de professionals. El concepte d'esport de competició inclou realitats molt diferents i la llei és sensible a aquesta pluralitat. La competició professional i la competició d'alt nivell requereixen professionals d'alta especialització en els aspectes tècnics i esportius. La competició esportiva de nivell mitjà o bàsic, que constitueix l'activitat majoritària dels esportistes amb llicència, també requereix professionals, encara que sigui amb una qualificació menor. En aquest àmbit de la competició esportiva, la llei reconeix la professió dels entrenadors professionals de l'esport corresponent.

Aquesta professió permet planificar i dirigir l'entrenament i la direcció d'esportistes i d'equips amb vista a la competició. Les titulacions requerides per a exercir la professió d'entrenador o entrenadora professional són diferents d'acord amb l'àmbit material d'actuació.

L'àmbit de l'esport practicat amb finalitats recreatives, estètiques, turístiques, de salut i altres finalitats anàlogues ofereix un camp d'actuació professional extraordinari. Hi ha diversos factors que constitueixen causes de la proliferació de professionals en aquest sector. La difusió de l'esport per a tothom i la incorporació de nombrosos col·lectius a la pràctica de l'activitat física, com també l'interès cada cop més gran dels antics esportistes a reprendre la pràctica esportiva en l'edat adulta, en són algunes de les causes. Així mateix, l'augment progressiu de l'interès per la pràctica dels esports

d'aventura, de risc o en el medi natural, i el mateix fenomen de la revaloració del propi cos per motius estètics o de salut, han alimentat una variada oferta de professionals que requereix una regulació urgent. Per això, la Llei reconeix i regula la professió dels animadors o monitors esportius, que també compta amb una gran tradició en el món de l'esport. Les titulacions requerides per a exercir aquesta professió també són diferents d'acord amb els diversos àmbits materials d'actuació que concreta la Llei.

Finalment, en l'àmbit de la gestió també hi ha nombrosos professionals. La Llei ha optat per reconèixer la professió dels directors esportius, que permet exercir el conjunt d'activitats professionals relacionades amb la direcció, la gestió, la programació, la planificació, la coordinació, el control i la supervisió de les activitats esportives aplicant els coneixements i les tècniques pròpies de les ciències de l'esport. Igual com passa amb altres professions de l'esport, en la direcció esportiva hi ha una tipologia d'àmbits materials que requereixen una titulació específica. La Llei no pretén abordar totes les professions relacionades amb l'esport, sinó només algunes professions de l'esport. Habitualment es confonen les nombroses professions relacionades amb l'esport amb les professions pròpies de l'esport, que són les que ha d'abordar aquesta llei. La Llei tampoc no articula la regulació de totes les professions específiques de l'esport. S'ha optat per deixar sense regulació unes determinades professions pròpies de l'esport. Així, resten fora d'aquesta regulació "Diari Oficial de la 34364 Generalitat de Catalunya Núm. 5123 – 2.5.2008 Disposicions" les activitats tècnico-esportives del voluntariat esportiu, és a dir, les que no tenen un caràcter professional. És cert que el voluntariat esportiu té un paper transcendent en el camp de l'esport a Catalunya, especialment per mitjà dels entrenadors i els monitors, però les persones que exerceixen una activitat esportiva d'una manera altruista i desinteressada, sense remuneració, amb les úniques compensacions de les despeses derivades de l'activitat, no poden ser incloses en l'àmbit d'aplicació d'una llei que regula l'exercici professional. Per això, en la mesura que la Llei regula les professions de l'esport, sembla raonable que siguin altres instàncies les que condicionin les activitats de voluntariat a l'obtenció de titulacions determinades.

Una de les grans dificultats que s'han hagut d'afrontar en aquesta primera llei que regula l'exercici de professions de l'esport a Catalunya és l'ús de denominacions de professions amb diferents accepcions o que fan referència a àmbits diferents. Aquest és, en tot cas, un problema inevitable, qualsevol que sigui la denominació que es triï; l'ampli camp de les activitats professionals en l'esport és ple d'unes mateixes denominacions amb significacions molt diferents. La Llei aborda una qüestió tan delicada fins avui en el camp de les professions relacionades amb l'educació física com és la col·legiació. Segons el Tribunal Constitucional, l'exigència d'adscripció forçosa significa, d'una banda, una limitació del principi general de llibertat i, més concretament, del lliure exercici de la professió.

Tenint en compte la transcendència que l'exercici de les professions regulades per aquesta llei té en la salut de les persones i les repercussions negatives que pot tenir un exercici no adequat de les professions que s'hi regulen, com ha posat de manifest el Tribunal Constitucional en la Sentència 194/1998, es considera del tot necessari crear el Registre Oficial de Professionals de l'Esport de Catalunya i establir l'obligatorietat d'inscriure-s'hi per a exercir la professió, excepte els casos de col·legiació obligatòria que també regula aquesta llei. Aquest registre, igual que la resta de registres per a l'exercici de diverses activitats professionals, és una eina necessària per al seguiment, la valoració de competències, l'assignació d'àmbits de treball, el control adequat de l'exercici dels professionals i l'assignació de les professions als vuit nivells del Marc Europeu de Qualificacions, ja que aquests professionals tenen també com a destinatari principal d'aquests serveis tot un

col·lectiu de persones mereixedores d'una protecció especial, com són els infants, la gent gran i les persones amb problemes de salut.

Els col·legis professionals d'adscripció obligatòria que representin professionals vinculats amb alguna de les professions de l'esport regulades per aquesta llei han de facilitar al Registre Oicial de Professionals de l'Esport de Catalunya la llista de les persones col·legiades que exerceixen alguna de les professions regulades per aquesta llei. Seguint el model d'altres disposicions legals, aquesta llei incorpora un catàleg de principis i deures d'actuació per a exercir les professions objecte de regulació.

Una llei que regula unes professions determinades s'ha de cenyir a articular les disposicions que els siguin pròpies i específiques; pel que fa a la resta, l'exercici de les professions resta sotmès al marc comú de l'exercici professional. La llei presta una atenció especial a l'evolució de les activitats professionals, que ha donat lloc a la substitució de l'actuació aïllada dels professionals de l'esport pel treball en equip. Això té l'origen en la complexitat creixent de les activitats professionals i dels avantatges que deriven de l'especialització i la divisió del treball. Així, l'àmbit dels serveis professionals, que inclou les professions de l'àmbit de l'esport, es tendeix a organitzar en societats. Per això, la llei fa una remissió normativa a la legislació general sobre societats professionals.

La llei conté una referència especial a la responsabilitat civil. D'acord amb aquesta, els professionals objecte d'aquesta regulació resten obligats a contractar la pertinent Diari Oicial de la Generalitat de Catalunya Núm. 5123 – 2.5.2008 34365

Disposicions assegurança de responsabilitat civil professional, que cobreixi la indemnització pels danys que es puguin causar a tercers en la prestació dels serveis professionals.

Nombrosos col·lectius relacionats amb les titulacions específiques de l'esport denuncien des de fa molts anys l'intrusisme que es practica en el mercat laboral de l'esport. L'intrusisme pròpiament dit consisteix en l'exercici dels actes propis d'una professió sense tenir-ne la titulació, i aquest fet és penalitzat pel Codi Penal. Però és evident que perquè es pugui parlar de comissió d'un delictes per actes d'una professió sense tenir la titulació per a exercir-la cal, un cop aprovat el nou Estatut d'autonomia de Catalunya, una llei que deïneixi la professió i que en sotmeti l'exercici a una titulació determinada. El delictes d'intrusisme no es comet respecte als actes propis d'una titulació. Per això, si no estan regulades les professions, o si no estan determinades les titulacions necessàries per a exercir-les, és molt difícil imputar la comissió del delictes d'intrusisme a persones determinades. Perquè la protecció penal sigui eficaç cal que hi hagi una normativa que determini les titulacions i «els actes propis d'una professió», és a dir, les atribucions pròpies d'uns professionals concrets. I és en aquest sentit que aquesta llei és fonamental.

L'Institut Català de les Qualificacions Professionals (ICQP) a Catalunya i, com a referent estatal, l'Institut Nacional de les Qualificacions (Incuat) detecten i determinen les competències assignades a una qualificació professional en el marc de la legislació estatal sobre qualificacions i formació professional. La definició d'aquestes competències ha de facilitar la detecció de l'intrusisme i de les actuacions professionals irregulars, amb la finalitat de garantir un exercici professional millor en l'àmbit de l'esport. Aquesta llei s'adapta també a les disposicions de l'article 11 de la llei 7/2006, del 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals, en relació amb l'intrusisme i les actuacions professionals irregulars, amb la finalitat de garantir un exercici professional òptim en l'àmbit de l'esport. És evident que la llei es limita a regular els aspectes bàsics de l'exercici de les professions de l'esport, estableix d'una manera expressa quines són aquestes professions, determina les titulacions necessàries per a

exercir-les i atribueix a cada professió el seu propi àmbit funcional general. Per tot això, les professions que s'hi regulen queden sotmeses, en tot el que no s'hi estableix, al marc normatiu comú a tota activitat professional que aprovin les institucions competents en la matèria.

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type, // dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader d'imatges ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>

Documents adjunts

- [Informació relativa a poder-se habilitar per exercir professions relacionades amb l'àmbit de l'Educació Física i l'Esport](#) [1]
- [Llei de les Professions de l'Esport](#) [2]
- [Avantprojecte de decret regulador de l'habilitació per al'exercici de les professions relacionades amb l'Educació Física i l'Esp](#) [3]
- [Avantprojecte de Decret pel qual es regula el registre oficial de professionals de l'esport a Catalunya](#) [4]

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:<https://www.granollers.cat/esports/normativa-legal-lambit-leducacio-fisica-i-lesport#comment-0>

Enllaços

[1]

https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2010/06/informacio%20habilitacio.pdf

[2]

https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2010/06/LLEI%20DE%20LES%20PROFESSION

[3]

https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2010/06/proejcte%20d%27habilitacio%20per%20

[4]

https://www.granollers.cat/sites/default/files/importades_d6/pagina/2010/06/registre%20de%20rprofessionals08.pdf